

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ॐ

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - सत्रजातनि

Contents

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - सत्रजातनिरूपणं

1

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ॐ

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - सत्रजातनिरूपणं

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - सत्रजातनिरूपणं

TS 7.3.1.1

प्रजवमिति प्र - जवम् । वै । एतेन । यन्ति । यत् । दृशम् । अहः । पापावहीयमिति पाप
- अवहीयम् । वै । एतेन । भवन्ति । यत् । दृशम् । अहः । यः । वै । प्रजवमिति
प्र - जवम् । यताम् । अपथेन । प्रतिपद्यत इति प्रति - पद्यते । यः । स्थाणुम् । हन्ति ।
यः । भेषम् । न्येतीति नि - एति । सः । हीयते । सः । यः । वै । दृशमे । अहन्
। अविवाक्य इत्यवि - वाक्ये । उपहन्यत इत्युप-हन्यते । सः । हीयते । तस्मै । यः ।
उपहतायेत्युप-हताय । व्याहेति वि - आह । तम् । एव । अन्वारभ्येत्यनु - आरभ्य । समिति
। अश्रुते । अथ । यः । व्याहेति वि - आह । सः । 1 (50) 1

TS 7.3.1.2

हीयते । तस्मात् । दृशमे । अहन् । अविवाक्य इत्यवि - वाक्ये । उपहतायेत्युप - हताय ।
न । व्युच्यमिति वि-उच्यम् । अथो इति । खलु । आहुः । यज्ञस्य । वै । समृद्धेनेति सं
- ऋद्धेन । देवाः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । आयन् । यज्ञस्य । व्युद्धेनेति वि -
ऋद्धेन । असुरान् । परेति । अभावयन् । इति । यत् । खलु । वै । यज्ञस्य । समृद्धमिति
सं - ऋद्धम् । तत् । यजमानस्य । यत् । व्युद्धमिति वि-ऋद्धम् । तत् । भ्रातृव्यस्य । सः

। यः । वै । दु॒श॒मे । अ॒ह॒न् । अ॒वि॒वा॒क्य॒ इत्य॑वि - वा॒क्ये । उ॒प॒ह॒न्य॒त॒ इत्यु॑प - ह॒न्य॒तै॑ ।
सः । ए॒व । अ॒ती॒ति॑ । रे॒च॒य॒ति॑ । ते । ये । बा॒ह्याः॑ । दृ॒शी॒क॒वः॑ । 2

TS 7.3.1.3

स्युः । ते । वी॒ति॑ । ब्रू॒युः । य॒दि॑ । त॒त्र । न । वि॒न्दे॒युः । अ॒न्त॒स्स॒दु॒सा॒दि॒त्य॑न्तः - स॒दु॒सा॒त् ।
व्यु॒च्य॒मि॒ति॑ वि - उ॒च्य॑म् । य॒दि॑ । त॒त्र । न । वि॒न्दे॒युः । गृ॒ह॒प॒ति॒ने॒ति॑ गृ॒ह - प॒ति॒ना । व्यु॒च्य॒मि॒ति॑
वि - उ॒च्य॑म् । तत् । व्यु॒च्य॒मि॒ति॑ वि - उ॒च्य॑म् । ए॒व । अ॒थ । वै । ए॒तत् । सर्प॑रा॒ज्ञि॒या॒ इति॑
सर्प - रा॒ज्ञि॒याः॑ । ऋ॒ग्भि॒रि॒त्यृक् - भिः । स्तु॒व॒न्ति॑ । इ॒यम् । वै । सर्प॑तः । रा॒ज्ञी॑ । यत् ।
वै । अ॒स्याम् । किम् । च॒ । अ॒र्च॑न्ति । यत् । आ॒नृ॒चुः । तेन॑ । इ॒यम् । सर्प॑रा॒ज्ञी॒ति॑ सर्प॑-
रा॒ज्ञी॑ । ते । यत् । ए॒व । किम् । च॒ । वा॒चा । आ॒नृ॒चुः । यत् । अ॒तो॒धि॑ । अ॒र्चि॒तारः॑ । 3

TS 7.3.1.4

तत् । उ॒भय॑म् । आ॒त्वा । अ॒व॒रु॒द्धये॒त्य॑व - रु॒द्धय॑ । उ॒दि॒ति॑ । ति॒ष्ठाम् । इति॑ । ताभिः॑ । मन॑सा
। स्तु॒व॒ते॑ । न । वै । इ॒माम् । अ॒श्व॒र॒थ॒ इत्य॑श्व - र॒थः । न । अ॒श्व॒त॒री॒र॒थ॒ इत्य॑श्व॒तरी॑ - र॒थः ।
स॒द्यः । पर्या॑प्तु॒मि॒ति॑ परि॑-आ॒प्तुम् । अ॒रु॒ह॒ति॑ । मनः॑ । वै । इ॒माम् । स॒द्यः । पर्या॑प्तु॒मि॒ति॑ परि॑ -
आ॒प्तुम् । अ॒रु॒ह॒ति॑ । मनः॑ । परि॑भ॒वितु॒मि॒ति॑ परि॑-भ॒वितु॒म् । अ॒थ । ब्र॒ह्म॑ । व॒द॒न्ति॑ । परि॑मि॒ता॒
इति॑ परि॑-मि॒ताः॑ । वै । ऋ॒चः॑ । परि॑मि॒ता॒नी॒ति॑ परि॑ - मि॒ता॒नि॑ । सा॒मा॒नि॑ । परि॑मि॒ता॒नी॒ति॑ परि॑
- मि॒ता॒नि॑ । यजू॑षि । अ॒थ । ए॒तस्य॑ । ए॒व । अ॒न्तः॑ । न । अ॒स्ति॑ । यत् । ब्र॒ह्म॑ ।
तत् । प्र॒ति॒गृ॒ण॒त॒ इति॑ प्र॒ति - गृ॒ण॒ते॑ । ए॒ति॑ । च॒क्षी॒त॒ । सः () । प्र॒ति॒ग॒र॒ इति॑ प्र॒ति - ग॒रः॑ ॥ 4

(व्याह स - दृ॒शी॒क॒वौ - ऽर्चि॒तारः॑ - स - एकं॑ च) (A1)

TS 7.3.2.1

ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न॒ इति॑ ब्र॒ह्म - वा॒दि॒नः॑ । व॒द॒न्ति॑ । किम् । द्वा॒द॒श॒ह॒स्ये॒ति॑ द्वा॒द॒श - अ॒ह॒स्य॑ । प्र॒थ॒मे॒न॑ ।

अह्ना । ऋत्विजा॑म् । यज॑मानः । वृ॒द्धे । इति॑ । तेजः॑ । इन्द्रि॑यम् । इति॑ । किम् । द्विती॑येन । इति॑ । प्रा॒णानि॑ति॒ प्र - अ॒नान् । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न - अद्य॑म् । इति॑ । किम् । तृती॑येन । इति॑ । त्रीन् । इ॒मान् । लो॒कान् । इति॑ । किम् । चतु॑र्थेन । इति॑ । चतु॑ष्पदु इति॑ चतुः-प॒दुः । प॒शून् । इति॑ । किम् । प॒ञ्चमे॑न । इति॑ । पञ्चा॑क्षरामि॒ति पञ्च - अ॒क्षराम् । प॒ङ्क्तिम् । इति॑ । किम् । ष॒ष्ठेन॑ । इति॑ । षट् । ऋ॒तून् । इति॑ । किम् । स॒प्तमे॑न । इति॑ । स॒प्तप॑दामि॒ति स॒प्त - प॒दाम् । शक॑रीम् । इति॑ । 5

TS 7.3.2.2

किम् । अ॒ष्टमे॑न । इति॑ । अ॒ष्टाक्ष॑रामित्य॒ष्टा - अ॒क्षराम् । गा॒य॒त्रीम् । इति॑ । किम् । न॒वमे॑न । इति॑ । त्रि॒वृ॒तमि॑ति॒ त्रि - वृ॒तम् । स्तो॒मम् । इति॑ । किम् । द॒शमे॑न । इति॑ । द॒शाक्ष॑रामि॒ति द॒श - अ॒क्षराम् । वि॒राज॑मि॒ति वि - रा॒जम् । इति॑ । किम् । ए॒काद॑शेन । इति॑ । ए॒काद॑शाक्षरामित्ये॒काद॑श - अ॒क्षराम् । त्रि॒ष्टु॒भम् । इति॑ । किम् । द्वा॒द॒शेन॑ । इति॑ । द्वा॒द॒शाक्ष॑रामि॒ति द्वा॒द॒श - अ॒क्षराम् । जग॑तीम् । इति॑ । ए॒ताव॑त् । वै । अ॒स्ति । याव॑त् । ए॒तत् । याव॑त् । ए॒व । अ॒स्ति । तत् । ए॒षाम् । वृ॒द्धे ॥ 6

(शक॑रीमित्ये - क॑चत्वारि॒ंशच्च) (A2)

TS 7.3.3.1

ए॒षः । वै । आ॒प्तः । द्वा॒द॒शा॒ह इति॑ द्वा॒द॒श - अ॒हः । यत् । त्रयो॑द॒शरा॒त्र इति॑ त्रयो॑द॒श - रा॒त्रः । सु॒मा॒नम् । हि । ए॒तत् । अ॒हः । यत् । प्रा॒य॒णीय॑ इति॑ प्र - अ॒य॒नीयः॑ । च । उ॒द॒य॒नीय॑ इत्यु॑त् - अ॒य॒नीयः॑ । च । त्र्य॑तिरा॒त्र इति॑ त्रि - अ॒तिरा॒त्रः । भ॒व॒ति । त्रयः॑ । इ॒मे । लो॒काः । ए॒षाम् । लो॒काना॑म् । आ॒स्यै । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । वै । प्र॒थ॒मः । अ॒तिरा॒त्र इत्य॑ति - रा॒त्रः । व्या॒न इति॑ वि - अ॒नः । द्विती॑यः । अ॒पा॒न इत्य॑प-अ॒नः । तृती॑यः । प्रा॒णा॒पा॒नो॒दाने॑ष्विति॑ प्रा॒णा॒पा॒न - उ॒दाने॑षु । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑ इत्य॒न्न - अद्य॑म् । प्रती॑ति॒ । तिष्ठ॑न्ति । सर्व॑म् । आयुः॑

। यन्ति । ये । एवम् । विद्वांसः । त्रयोदशरात्रमिति त्रयोदश - रात्रम् । आसन्ते । तत् ।
आहुः । वाक् । वै । एषा । विततेति वि - तता । 7

TS 7.3.3.2

यत् । द्वादशाह इति द्वादश - अहः । ताम् । वीति । छिन्दुः । यत् । मद्ध्यै । अतिरात्रमित्यति-
रात्रम् । कुर्युः । उपदासुकेत्युप-दासुका । गृहपतेरिति गृह - पतेः । वाक् । स्यात् । उपरिष्ठात्
। छन्दोमानामिति छन्दः - मानाम् । महाव्रतमिति महा - व्रतम् । कुर्वन्ति । संततामिति सं-
तताम् । एव । वाचम् । अवेति । रुन्धते । अनुपदासुकेत्यनुप - दासुका । गृहपतेरिति गृह -
पतेः । वाक् । भवति । पशवः । वै । छन्दोमा इति छन्दः - माः । अन्नम् । महाव्रतमिति
महा - व्रतम् । यत् । उपरिष्ठात् । छन्दोमानामिति छन्दः - मानाम् । महाव्रतमिति महा -
व्रतम् । कुर्वन्ति । पशुषु । च । एव । अन्नाद्य इत्यन्न - अद्यै । च । प्रतीति । तिष्ठन्ति ॥ 8

(वितता - त्रिचत्वारिंशच्च) (A3)

TS 7.3.4.1

आदित्याः । अकामयन्त । उभयोः । लोकयोः । ऋद्ध्याम् । इति । ते । एतम् ।
चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश - रात्रम् । अपश्यन् । तम् । एति । अहरन् । तेन । अयजन्त ।
ततः । वै । ते । उभयोः । लोकयोः । आर्ध्ववन् । अस्मिन् । च । अमुष्मिन् । च
। ये । एवम् । विद्वांसः । चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश - रात्रम् । आसन्ते । उभयोः । एव
। लोकयोः । ऋद्धवन्ति । अस्मिन् । च । अमुष्मिन् । च । चतुर्दशरात्र इति चतुर्दश -
रात्रः । भवति । सप्त । ग्राम्याः । ओषधयः । सप्त । आरण्याः । उभर्याषाम् । अवरुद्ध्या
इत्यव-रुद्ध्यै । यत् । प्राचीनानि । पृष्ठानि । 9

TS 7.3.4.2

भवन्ति । अमुम् । एव । तैः । लोकम् । अभीति । जयन्ति । यत् । प्रतीचीनानि । पृष्ठानि ।
 । भवन्ति । इमम् । एव । तैः । लोकम् । अभीति । जयन्ति । त्रयस्त्रिंशविति त्रयः
 - त्रिंशौ । मद्ध्यतः । स्तोमौ । भवतः । साम्राज्यमिति सां - राज्यम् । एव । गच्छन्ति ।
 । अधिराजावित्यधि - राजौ । भवतः । अधिराजा इत्यधि - राजाः । एव । समानानाम् ।
 भवन्ति । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 10

(पृष्ठानि - चतुस्त्रिंशच्च) (A4)

TS 7.3.5.1

प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । ऐत् । तम् । देवाः ।
 अन्विति । आयन् । तान् । आदित्याः । च । पशवः । च । अन्विति । आयन् ।
 ते । देवाः । अब्रुवन् । यान् । पशून् । उपार्जीविष्मेत्युप - अर्जीविष्म । ते । इमे ।
 अन्वाग्मन्नित्यनु-आग्मन् । इति । तेभ्यः । एतम् । चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश-रात्रम् । प्रतीति ।
 । औहन् । ते । आदित्याः । पृष्ठैः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । एति । अरोहन् ।
 । त्र्यहाभ्यामिति त्रि - अहाभ्याम् । अस्मिन् । लोके । पशून् । प्रतीति । औहन् । पृष्ठैः ।
 आदित्याः । अमुष्मिन् । लोके । आर्द्धवन् । त्र्यहाभ्यामिति त्रि - अहाभ्याम् । अस्मिन् । 11

TS 7.3.5.2

लोके । पशवः । ये । एवम् । विद्वांसः । चतुर्दशरात्रमिति चतुर्दश - रात्रम् । आसते ।
 उभयोः । एव । लोकयोः । ऋद्धवन्ति । अस्मिन् । च । अमुष्मिन् । च । पृष्ठैः । एव ।
 । अमुष्मिन् । लोके । ऋद्धवन्ति । त्र्यहाभ्यामिति त्रि - अहाभ्याम् । अस्मिन् । लोके ।
 ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यह इति त्रि-अहः । भवति । इयम् । वाव । ज्योतिः ।
 । अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि -
 आरोहन्ति । यत् । अन्यतः । पृष्ठानि । स्युः । विविधमिति वि-विवधम् । स्यात् । मद्ध्यै

। पृष्ठानि । भवन्ति । सविवधत्वायेति सविवध - त्वाय । 12

TS 7.3.5.3

ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । ओजः । एव । वीर्यम् । मृद्ध्यतः । दुधते । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत् - रथन्तराभ्याम् । यन्ति । इयम् । वाव । रथन्तरमिति रथं - त्रम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव । यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यस्स्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा - अयनी । सुती इति । ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । ये । पराचीनानि । पृष्ठानि । उपयन्तीत्युप - यन्ति । प्रत्यङ् । त्र्यह इति त्रि - अहः । भवति । प्रत्यवरूढ्या इति प्रति - अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै () । उभयोः । लोकयोः । ऋद्धा । उदिति । तिष्ठन्ति । चतुर्दशेति चतुः - दश । एताः । तासाम् । याः । दश । दशाक्षरेति दश - अक्षरा । विराडिति वि - राट् । अन्नम् । विराडिति वि - राट् । विराजेति वि - राजा । एव । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धते । याः । चतस्रः । चतस्रः । दिशः । दिक्षु । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 13

(आर्ध्वन् त्र्यहाभ्यामस्मिन् - सविवधत्वाय - प्रतिष्ठित्या - एकत्रिंशच्च) (A5)

TS 7.3.6.1

इन्द्रः । वै । सृष्टिः स - दृष्ट् । देवताभिः । आसीत् । सः । न । व्यावृत्तमिति वि - आवृत्तम् । अगच्छत् । सः । प्रजापतिमिति प्रजा - पतिम् । उपेति । अधावत् । तस्मै । एतम् । पञ्चदशरात्रमिति पञ्चदश-रात्रम् । प्रेति । अयच्छत् । तम् । एति । अहुरत् । तेन । अयजत् । ततः । वै । सः । अन्याभिः । देवताभिः । व्यावृत्तमिति वि - आवृत्तम् । अगच्छत् । ये । एवम् । विद्वांसः । पञ्चदशरात्रमिति पञ्चदश - रात्रम् । आसते ।

व्यावृ॒तमि॑तिं वि - आ॒वृ॒तम् । ए॒व । पा॒प्मना॑ । भ्रातृ॑व्येण । ग॒च्छन्ति॑ । ज्योतिः॑ । गौः ।
आयुः॑ । इति॑ । त्र्य॒ह इति॑ त्रि - अ॒हः । भ॒वति॑ । इ॒यम् । वा॒व । ज्योतिः॑ । अ॒न्तरि॑क्षम् । 14

TS 7.3.6.2

गौः । अ॒सौ । आयुः॑ । ए॒षु । ए॒व । लो॒केषु॑ । प्रती॑तिं । ति॒ष्ठन्ति॑ । अ॒स॒त्रम् । वै । ए॒तत्
। यत् । अ॒छ॒न्दो॒ममि॑त्य॒छन्दः॑ - मम् । यत् । छ॒न्दो॒मा इति॑ छ॒न्दः - माः । भ॒वन्ति॑ । तेन॑
। स॒त्रम् । दे॒वताः॑ । ए॒व । पृ॒ष्ठैः । अ॒वेति॑ । रु॒न्ध॒ते । प॒शून् । छ॒न्दो॒मैरि॑तिं छ॒न्दः-मैः ।
ओजः॑ । वै । वी॒र्य॑म् । पृ॒ष्ठानि॑ । प॒शवः॑ । छ॒न्दो॒मा इति॑ छ॒न्दः - माः । ओज॑सि । ए॒व
। वी॒र्य॑म् । प॒शुषु॑ । प्रती॑तिं । ति॒ष्ठन्ति॑ । प॒ञ्चद॑श॒रात्र॑ इति॑ पञ्चदश - रा॒त्रः । भ॒वति॑ । प॒ञ्चद॑श
इति॑ पञ्च - द॒शः । व॒ज्रः । व॒ज्रम् । ए॒व । भ्रातृ॑व्येभ्यः । प्रेति॑ । ह॒रन्ति॑ । अ॒ति॒रा॒त्रावि॑त्यति
- रा॒त्रौ । अ॒भि॒तः । भ॒वतः॑ । इ॒न्द्रि॒यस्य॑ () । परि॑गृही॒त्या इति॑ परि॑ - गृही॒त्यै ॥ 15

(अ॒न्तरि॑क्ष-मिन्द्रि॒यस्यै-क॑ञ्च) (A6)

TS 7.3.7.1

इन्द्रः॑ । वै । शि॒थिलः॑ । इ॒व । अ॒प्रति॑ष्ठित॒ इत्य॑प्रति - स्थि॒तः । आ॒सीत् । सः । अ॒सुरे॑भ्यः
। अ॒बि॒भेत् । सः । प्र॒जाप॑तिमि॒तिं प्र॒जा - प॒तिम् । उ॒पेति॑ । अ॒धा॒वत् । तस्मै॑ । ए॒तम् ।
प॒ञ्चद॑श॒रात्र॑मि॒तिं पञ्च॑दश - रा॒त्रम् । व॒ज्रम् । प्रेति॑ । अ॒य॒च्छत् । तेन॑ । अ॒सुरा॑न् । प॒रा॒भा॒व्येति॑
परा - भा॒व्यं । वि॒जित्ये॑तिं वि-जि॒त्यं । श्रि॒यम् । अ॒ग॒च्छत् । अ॒ग्नि॒ष्टुते॑त्य॒ग्नि - स्तु॒ता । पा॒प्मान॑म्
। नि॒रिति॑ । अ॒द॒हत् । प॒ञ्चद॑श॒रात्रे॑णेति॑ पञ्चदश - रा॒त्रेण॑ । ओजः॑ । ब॒लम् । इ॒न्द्रि॒यम् ।
वी॒र्य॑म् । आ॒त्मन् । अ॒ध॒त् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒ंसः । प॒ञ्चद॑श॒रात्र॑मि॒तिं पञ्च॑दश - रा॒त्रम् ।
आ॒स॒ते । भ्रातृ॑व्यान् । ए॒व । प॒रा॒भा॒व्येति॑ परा - भा॒व्यं । वि॒जित्ये॑तिं वि - जि॒त्यं । श्रि॒यम् ।
ग॒च्छन्ति॑ । अ॒ग्नि॒ष्टुते॑त्य॒ग्नि - स्तु॒ता । पा॒प्मान॑म् । नि॒रिति॑ । 16

TS 7.3.7.2

दुहन्ते । पञ्चदशरात्रेणेति पञ्चदश - रात्रेण । ओजः । बलम् । इन्द्रियम् । वीर्यम् । आत्मन् ।
 दधते । एताः । एव । पशव्याः । पञ्चदशेति पञ्च - दश । वै । अर्धमासस्येत्यर्ध -
 मासस्य । रात्रयः । अर्धमासश इत्यर्धमास - शः । सवत्सर इति सं-वत्सरः । आप्यते
 । सवत्सरमिति सं-वत्सरम् । पशवः । अनु । प्रेति । जायन्ते । तस्मात् । पशव्याः ।
 एताः । एव । सुवर्ग्या इति सुवः - ग्याः । पञ्चदशेति पञ्च - दश । वै । अर्धमासस्येत्यर्ध -
 मासस्य । रात्रयः । अर्धमासश इत्यर्धमास - शः । सवत्सर इति सं - वत्सरः । आप्यते
 । सवत्सर इति सं - वत्सरः । सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । तस्मात् । सुवर्ग्या इति
 सुवः - ग्याः । ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यह इति त्रि - अहः । भवति । इयम्
 । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । 17

TS 7.3.7.3

गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । यत्
 । अन्यतः । पृष्ठानि । स्युः । विविधमिति वि - विधम् । स्यात् । मद्भ्यै । पृष्ठानि ।
 भवन्ति । सविवधत्वायेति सविवध - त्वायं । ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । ओजः । एव
 । वीर्यम् । मद्भ्यतः । दधते । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत्-रथन्तराभ्याम् । यन्ति । इयम् ।
 वाव । रथन्तरमिति रथं - तरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव । यन्ति । अथो इति ।
 अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यस्स्यं । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा-अयनी
 । सुती इति । ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । 18

TS 7.3.7.4

यन्ति । पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि -
 आरोहन्ति । ये । पराचीनानि । पृष्ठानि । उपयन्तीत्युप - यन्ति । प्रत्यङ् । त्र्यह इति त्रि
 - अहः । भवति । प्रत्यवरूढ्या इति प्रति - अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति

- स्थित्यै । उभयोः । लोकयोः । ऋद्धा । उदिति । तिष्ठन्ति । पञ्चदशेति पञ्च - दश । एताः । तासाम् । याः । दश । दशाक्षरेति दश - अक्षरा । विराडिति वि - राट् । अन्नम् । विराडिति वि - राट् । विराजेति वि - राजा । एव । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धते । याः । पञ्च । पञ्च । दिशः । दिक्षु । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । इन्द्रियस्य । वीर्यस्य । प्रजाया इति प्र - जायै () । पशूनाम् । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 19

(गच्छन्त्यग्निष्टुता पाप्मानं निरन्तरिक्षं - लोकं - प्रजायै - द्वे च) (A7)

TS 7.3.8.1

प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । अकामयत् । अन्नाद इत्यन्न - अदः । स्याम् । इति । सः । एतम् । सप्तदशरात्रमिति सप्तदश - रात्रम् । अपश्यत् । तम् । एति । अहरत् । तेन । अयजत् । ततः । वै । सः । अन्नाद इत्यन्न - अदः । अभवत् । ये । एवम् । विद्वांसः । सप्तदशरात्रमिति सप्तदश-रात्रम् । आसते । अन्नादा इत्यन्न-अदाः । एव । भवन्ति । पञ्चाह इति पञ्च - अहः । भवति । पञ्च । वै । ऋतवः । सवत्सर इति सं - वत्सरः । ऋतुषु । एव । सवत्सर इति सं - वत्सरे । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अथा इति । पञ्चाक्षरेति पञ्च - अक्षरा । पङ्क्तिः । पाङ्क्तः । यज्ञः । यज्ञम् । एव । अवेति । रुन्धते । असत्रम् । वै । एतत् ।

20

TS 7.3.8.2

यत् । अछन्दोममित्यछन्दः-मम् । यत् । छन्दोमा इति छन्दः - माः । भवन्ति । तेन । सत्रम् । देवताः । एव । पृष्ठैः । अवेति । रुन्धते । पशून् । छन्दोमैरिति छन्दः - मैः । ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । पशवः । छन्दोमा इति छन्दः - माः । ओजसि । एव । वीर्यम् । पशुषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । सप्तदशरात्र इति सप्तदश - रात्रः । भवति । सप्तदश इति सप्त

- दशः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः । आस्यै । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । अन्नाद्यस्येत्यन्न - अद्यस्य । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 21

(एतत् - सप्तत्रिंशच्च) (A8)

TS 7.3.9.1

सा । विराडिति वि - राट् । विक्रम्येति वि - क्रम्यं । अतिष्ठत् । ब्रह्मणा । देवेषु । अन्नेन । असुरेषु । ते । देवाः । अकामयन्त । उभयम् । समिति । वृञ्जीमहि । ब्रह्म । च । अन्नम् । च । इति । ते । एताः । विश्रुतिम् । रात्रीः । अपश्यन् । ततः । वै । ते । उभयम् । समिति । अवृञ्जत् । ब्रह्म । च । अन्नम् । च । ब्रह्मवर्चसिन् इति ब्रह्म - वर्चसिनः । अन्नादा इत्यन्न - अदाः । अभवन् । ये । एवम् । विद्वांसः । एताः । आसते । उभयम् । एव । समिति । वृञ्जते । ब्रह्म । च । अन्नम् । च । 22

TS 7.3.9.2

ब्रह्मवर्चसिन् इति ब्रह्म - वर्चसिनः । अन्नादा इत्यन्न - अदाः । भवन्ति । द्वे इति । वै । एते इति । विराजाविति वि-राजौ । तयोः । एव । नाना । प्रतीति । तिष्ठन्ति । विश्रः । वै । पुरुषः । दश । हस्त्याः । अङ्गुलयः । दश । पद्याः । यावान् । एव । पुरुषः । तम् । आत्वा । उदिति । तिष्ठन्ति । ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यहा इति त्रि - अहाः । भवन्ति । इयम् । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । अभिपूर्वमित्यभि - पूर्वम् । त्र्यहा इति त्रि - अहाः । भवन्ति । अभिपूर्वमित्यभि - पूर्वम् । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । 23

TS 7.3.9.3

लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि-आरोहन्ति । यत् । अन्यतः । पृष्ठानि । स्युः । विविधमिति वि

- वि॒व॒ध॒म् । स्या॒त् । म॒द्ध्यै॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । भ॒व॒न्ति॑ । स॒वि॒व॒ध॒त्वायेति॑ स॒वि॒व॒ध॒ - त्वाय॑ । ओजः॑ ।
 । वै । वी॒र्य॑म् । पृ॒ष्ठानि॑ । ओजः॑ । ए॒व । वी॒र्य॑म् । म॒द्ध्यतः॑ । दु॒ध॒ते । बृ॒ह॒द्र॒थ॒न्त॒राभ्या॑मिति॑
 बृ॒ह॒त् - र॒थ॒न्त॒राभ्या॑म् । य॒न्ति॑ । इ॒य॒म् । वा॒व । र॒थ॒न्त॒रमिति॑ र॒थं - त॒र॒म् । अ॒सौ । बृ॒ह॒त्
 । आ॒भ्याम् । ए॒व । य॒न्ति॑ । अथो॑ इति॑ । अ॒नयोः॑ । ए॒व । प्रती॑ति । तिष्ठ॑न्ति । ए॒ते
 इति॑ । वै । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒ञ्ज॒साय॑नी इत्य॑ञ्ज॒सा - अ॒य॑नी । सु॒ती इति॑ । ता॒भ्याम् । ए॒व ।
 सु॒व॒र्गमिति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । य॒न्ति॑ । परा॑ञ्चः । वै । ए॒ते । सु॒व॒र्गमिति॑ सु॒वः - ग॒म् () । लो॒क॒म् । अ॒भ्या॒रो॒ह॒न्तीत्य॑भि - आ॒रो॒ह॒न्ति॑ । ये । प॒रा॒ची॒ना॒नि । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒प॒य॒न्तीत्यु॑प
 - य॒न्ति॑ । प्र॒त्यङ् । त्र्य॒ह इति॑ त्रि - अ॒हः । भ॒व॒ति॑ । प्र॒त्य॒व॒रू॒ढ्या इति॑ प्र॒ति - अ॒व॒रू॒ढ्यै
 । अथो॑ इति॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति - स्थि॒त्यै । उ॒भयोः॑ । लो॒क॒योः॑ । ऋ॒द्धा । उ॒दि॒ति ।
 तिष्ठ॑न्ति । अ॒ति॒रा॒त्रा॒वित्य॑ति - रा॒त्रौ । अ॒भि॒तः । भ॒व॒तः । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सस्येति॑ ब्र॒ह्म - व॒र्च॒स॒स्य॑ ।
 अ॒न्ना॒द्य॒स्येत्य॑न्न - अ॒द्य॒स्य॑ । परि॑गृहीत्या इति॑ परि॑ - गृ॒ही॒त्यै ॥ 24

(वृ॒ज्ज॒ते ब्र॒ह्म चां नं च - सु॒व॒र्ग - मे॒ते सु॒व॒र्ग - त्रयो॑वि॒ंश॒तिश्च) (A9)

TS 7.3.10.1

अ॒सौ । आ॒दि॒त्यः । अ॒स्मिन् । लो॒के । आ॒सी॒त् । त॒म् । दे॒वाः । पृ॒ष्ठैः । प॒रि॒गृ॒ह्येति॑ परि॑ -
 गृ॒ह्य॑ । सु॒व॒र्गमिति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म् । अ॒ग॒म॒य॒न् । परैः॑ । अ॒व॒स्ता॑त् । प॒री॒ति । अ॒गृ॒ह्ण॑न्
 । दि॒वा॒की॒र्त्ये॒नेति॑ दि॒वा - की॒र्त्ये॒न । सु॒व॒र्ग इति॑ सु॒वः - गे । लो॒के । प्रती॑ति । अ॒स्था॒प॒य॒न् ।
 परैः॑ । प॒र॒स्ता॑त् । प॒री॒ति । अ॒गृ॒ह्ण॑न् । पृ॒ष्ठैः । उ॒पा॒वा॒रो॒ह॒न्ति॑त्यु॑प - अ॒वा॒रो॒ह॑न् । सः । वै ।
 अ॒सौ । आ॒दि॒त्यः । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । परैः॑ । उ॒भ॒य॒तः । परि॑गृही॒त इति॑ परि॑-गृ॒ही॒तः ।
 य॒त् । पृ॒ष्ठानि॑ । भ॒व॒न्ति॑ । सु॒व॒र्गमिति॑ सु॒वः - ग॒म् । ए॒व । तैः । लो॒क॒म् । य॒ज॑मा॒नाः ।
 य॒न्ति॑ । परैः॑ । अ॒व॒स्ता॑त् । प॒री॒ति । गृ॒ह्ण॑न्ति । दि॒वा॒की॒र्त्ये॒नेति॑ दि॒वा - की॒र्त्ये॒न । 25

TS 7.3.10.2

सुवर्ग इति सुवः-गे । लोके । प्रतीतिं । तिष्ठन्ति । परैः । पुरस्तात् । परीतिं । गृह्णन्ति ।
 पृष्ठैः । उपावरोहन्तीत्युप - अवरोहन्ति । यत् । परैः । पुरस्तात् । न । स्युः । पराञ्चः ।
 सुवर्गादिति सुवः - गात् । लोकात् । निरितिं । पद्येन् । यत् । अवस्तात् । न । स्युः । प्रजा
 इति प्र - जाः । निरितिं । दुहेयुः । अभितः । दिवाकीर्त्यमिति दिवा - कीर्त्यम् । परस्सामान्
 इति परः - सामानः । भवन्ति । सुवर्ग इति सुवः - गे । एव । एनान् । लोके । उभयतः
 । परीतिं । गृह्णन्ति । यजमानाः । वै । दिवाकीर्त्यमिति दिवा - कीर्त्यम् । सँवत्सर इति सं
 - वत्सरः । परस्सामान् इति परः - सामानः । अभितः । दिवाकीर्त्यमिति दिवा - कीर्त्यम् ।
 परस्सामान् इति परः - सामानः । भवन्ति । सँवत्सर इति सं - वत्सरे । एव । उभयतः । 26

TS 7.3.10.3

प्रतीतिं । तिष्ठन्ति । पृष्ठम् । वै । दिवाकीर्त्यमिति दिवा - कीर्त्यम् । पार्श्वे इति । परस्सामान्
 इति परः - सामानः । अभितः । दिवाकीर्त्यमिति दिवा - कीर्त्यम् । परस्सामान् इति परः-
 सामानः । भवन्ति । तस्मात् । अभितः । पृष्ठम् । पार्श्वे इति । भूयिष्ठाः । ग्रहाः । गृह्णन्ते ।
 भूयिष्ठम् । शस्यते । यस्स्य । एव । तत् । मृद्व्यतः । ग्रन्थिम् । ग्रन्थन्ति । अविस्त्रसायेत्यवि
 - स्त्रसाय । सप्त । गृह्णन्ते । सप्त । वै । शीरूषण्याः । प्राणा इति प्र - अनाः । प्राणानिति
 प्र - अनान् । एव । यजमानेषु । दुधति । यत् । पुराचीनानि । पृष्ठानि । भवन्ति । अमुम् ।
 एव । तैः । लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि-आरोहन्ति । यत् । इमम् । लोकम् । न । 27

TS 7.3.10.4

प्रत्यवरोहेयुरिति प्रति - अवरोहेयुः । उदिति । वा । माद्येयुः । यजमानाः । प्रेतिं । वा
 । मीयेन् । यत् । प्रतीचीनानि । पृष्ठानि । भवन्ति । इमम् । एव । तैः । लोकम् ।
 प्रत्यवरोहन्तीति प्रति - अवरोहन्ति । अथो इति । अस्मिन् । एव । लोके । प्रतीतिं । तिष्ठन्ति
 । अनुन्मादायेत्यनुत् - मादाय । इन्द्रः । वै । अप्रतिष्ठित इत्यप्रति - स्थितः । आसीत् । सः ।
 प्रजापतिमिति प्रजा-पतिम् । उपेतिं । अधावत् । तस्मै । एतम् । एकविंशतिरात्रमित्येकविंशति

- रात्रम् । प्रेतिं । अयच्छत् । तम् । एतिं । अहुरत् । तेनं । अयजत् । ततः । वै । सः ।
प्रतीतिं । अतिष्ठत् । ये । बहुयाजिन इति बहु - याजिनः । अप्रतिष्ठिता इत्यप्रति - स्थिताः । 28

TS 7.3.10.5

स्युः । ते । एकविंशतिरात्रमित्येकविंशति - रात्रम् । आसीरन् । द्वादश । मासाः । पञ्च
। ऋतवः । त्रयः । इमे । लोकाः । असौ । आदित्यः । एकविंश इत्येक - विंशः ।
एतावन्तः । वै । देवलोका इति देव - लोकाः । तेषु । एव । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम्
। प्रतीतिं । तिष्ठन्ति । असौ । आदित्यः । न । वीतिं । अरोचत् । सः । प्रजापतिमिति
प्रजा - पतिम् । उपेतिं । अधावत् । तस्मै । एतम् । एकविंशतिरात्रमित्येकविंशति - रात्रम्
। प्रेतिं । अयच्छत् । तम् । एतिं । अहुरत् । तेनं । अयजत् । ततः । वै । सः ।
अरोचत् । ये । एवम् । विद्वांसः । एकविंशतिरात्रमित्येकविंशति - रात्रम् । आसन्ते ()
। रोचन्ते । एव । एकविंशतिरात्र इत्येकविंशति - रात्रः । भवति । रुक् । वै । एकविंश
इत्येक - विंशः । रुचम् । एव । गच्छन्ति । अथो इति । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् ।
एव । प्रतिष्ठेति प्रति - स्था । हि । एकविंश इत्येक - विंशः । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ
। अभितः । भवतः । ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म - वर्चसस्यं । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै ॥ 29

(गृह्णन्ति दिवाकीर्त्येनै - वोभयतो - ना - प्रतिष्ठिता - आसन्त - एकविंशतिश्च) (A10)

TS 7.3.11.1

अर्वाङ् । यज्ञः । समितिं । क्रामतु । अमुष्मात् । अधीतिं । माम् । अभि ॥ ऋषीणाम् ।
यः । पुरोहित इति पुरः - हितः ॥ निर्देवमिति निः - देवम् । निर्वीरमिति निः - वीरम् । कृत्वा
। विष्कन्धमिति वि - स्कन्धम् । तस्मिन् । हीयताम् । यः । अस्मान् । द्वेष्टि ॥ शरीरम् ।
यज्ञशमलमिति यज्ञ - शमलम् । कुसीदम् । तस्मिन् । सीदतु । यः । अस्मान् । द्वेष्टि ॥ यज्ञं
। युज्यं । यत् । तेजः । तेनं । समितिं । क्राम् । माम् । अभि ॥ ब्राह्मणान् । ऋत्विजः ।

देवान् । य॒ज्ञस्य॑ । तप॑सा । ते । स॒व । अ॒हम् । एति॑ । हु॒वे ॥ इ॒ष्टेन॑ । प॒क्वम् । उपेति॑ । 30

TS 7.3.11.2

ते । हु॒वे । स॒व । अ॒हम् ॥ समि॑ति । ते । वृ॒ञ्जे । सु॒कृत॑मिति॑ सु - कृतम् । समि॑ति । प्र॒जामि॑ति
प्र - जाम् । प॒शून् ॥ प्रै॒षानि॑ति प्र - ए॒षान् । स॒मि॒धेनी॑रिति॑ सां - इ॒धेनीः । आ॒घ्रावि॑त्या -
घ्रा॒रौ । आ॒ज्य॑भागा॒वित्या॑ज्य - भा॒गौ । आ॒श्रु॑तमित्या - श्रु॒तम् । प्र॒त्याश्रु॑तमिति॑ प्रति - आ॒श्रु॑तम्
। एति॑ । श्रृ॒णामि॑ । ते ॥ प्र॒याजा॑नूया॒जानि॑ति प्रयाज - अ॒नूया॑जान् । स्वि॒ष्टकृ॑तमिति॑ स्विष्ट -
कृ॒तम् । इ॒डा॑म् । आ॒शिष॑ इत्या॑ - शिषः । एति॑ । वृ॒ञ्जे । सु॒वः ॥ अ॒ग्नि॑ना । इ॒न्द्रेण॑ । सोमे॑न
। सर॑स्वत्या । विष्णु॑ना । दे॒वता॑भिः ॥ या॒ज्यानु॒वाक्या॑भ्यामिति॑ याज्या - अ॒नुवा॑क्या॒भ्याम् ।
उपेति॑ । ते । हु॒वे । स॒व । अ॒हम् । य॒ज्ञम् । एति॑ । द॒दे । ते । वष॑ट्कृतमिति॑ वष॑ट् - कृतम्
॥ स्तु॑तम् । श॒स्त्रम् । प्र॒तिग॑रमिति॑ प्रति - ग॒रम् । ग्र॒हम् । इ॒डा॑म् । आ॒शिष॑ इत्या॑ - शिषः । 31

TS 7.3.11.3

एति॑ । वृ॒ञ्जे । सु॒वः ॥ प॒त्नीसँ॑या॒जानि॑ति पत्नी-सँया॒जान् । उपेति॑ । ते । हु॒वे । स॒व । अ॒हम्
। स॒मि॒ष्टय॑जुरिति॑ समिष्ट - य॒जुः । एति॑ । द॒दे । तव॑ ॥ प॒शून् । सु॒तम् । पु॒रोडा॑शान् ।
सर्व॑नानि । एति॑ । उ॒त । य॒ज्ञम् ॥ दे॒वान् । से॒न्द्रा॒निति॑ स-इ॒न्द्रान् । उपेति॑ । ते । हु॒वे ।
स॒व । अ॒हम् । अ॒ग्निमु॑खा॒नित्य॑ग्नि - मु॒खा॒न् । सोम॑वत् इति॑ सोम॑-व॒त् । ये । च॒ । वि॒श्वे ॥ 32

(उप - ग्रहमिडांमाशिषो - द्वात्रिंशच्च) (A11)

TS 7.3.12.1

भू॒तम् । भ॒व्यम् । भ॒वि॒ष्यत् । वष॑ट् । स्वाहा॑ । नमः॑ । ऋक् । सामं॑ । य॒जुः । वष॑ट्
। स्वाहा॑ । नमः॑ । गा॒य॒त्री । त्रि॒ष्टुप् । जग॑ती । वष॑ट् । स्वाहा॑ । नमः॑ । पृ॒थि॒वी ।
अ॒न्तरि॑क्षम् । द्यौः । वष॑ट् । स्वाहा॑ । नमः॑ । अ॒ग्निः । वा॒युः । सूर्यः॑ । वष॑ट् । स्वाहा॑

। नमः । प्राण इति प्र - अनः । व्यान इति वि - अनः । अपान इत्यप-अनः । वषट् ।
 । स्वाहा । नमः । अन्नम् । कृषिः । वृष्टिः । वषट् । स्वाहा । नमः । पिता । पुत्रः
 । पौत्रः । वषट् । स्वाहा । नमः । भूः । भुवः () । सुवः । वषट् । स्वाहा । नमः ॥ 33

(भुव - श्रुत्वारि च) (A12)

TS 7.3.13.1

एति । मे । गृहाः । भवन्तु । एति । प्रजेति प्र - जा । मे । एति । मा । यज्ञः । विशतु ।
 वीर्यावानिति वीर्य - वान् ॥ आपः । देवीः । यज्ञियाः । मा । एति । विशन्तु । सहस्रस्य ।
 मा । भूमा । मा । प्रेति । हासीत् ॥ एति । मे । ग्रहः । भवतु । एति । पुरोरुगिति पुरः
 - रुक् । स्तुतशस्त्रे इति स्तुत - शस्त्रे । मा । एति । विशताम् । समीची इति ॥ आदित्याः
 । रुद्राः । वसवः । मे । सदस्याः । सहस्रस्य । मा । भूमा । मा । प्रेति । हासीत् ॥
 एति । मा । अग्निष्टोम इत्यग्नि - स्तोमः । विशतु () । उक्थ्यः । च । अतिरात्र इत्यति
 - रात्रः । मा । एति । विशतु । अपिशर्वर इत्यापि - शर्वरः ॥ तिरोअह्निया इति तिरः -
 अह्नियाः । मा । सुहता इति सु - हुताः । एति । विशन्तु । सहस्रस्य । मा । भूमा । मा
 । प्रेति । हासीत् ॥ 34

(अग्निष्टोमो विशत् - षादश च) (A13)

TS 7.3.14.1

अग्निना । तपः । अन्विति । अभवत् । वाचा । ब्रह्म । मणिना । रूपाणि । इन्द्रेण ।
 देवान् । वातेन । प्राणानिति प्र - अनान् । सूर्येण । द्याम् । चन्द्रमंसा । नक्षत्राणि । यमेन ।
 पितृन् । राज्ञा । मनुष्यान् । फलेन । नादेयान् । अजगरेण । सर्पान् । व्याघ्रेण । आरण्यान्
 । पशून् । श्येनेन । पतत्रिणः । वृष्णा । अश्वान् । ऋषभेण । गाः । बस्तेन । अजाः

। वृ॒ष्णिना॑ । अवीः॑ । व्री॒हिणा॑ । अ॒न्ना॑नि । यवे॑न । ओष॑धीः । न्य॒ग्रोधे॑न । वन॒स्पती॑न् ।
उ॒दु॒म्बरे॑ण । ऊ॒र्ज॑म् । गा॒य॒त्रि॒या । छ॒न्दा॑सि । त्रि॒वृ॒तेति॑ त्रि - वृ॒ता॑ । स्तो॒मान् । ब्रा॒ह्म॒णेन॑ () । वाच॑म् ॥ 35

(ब्राह्मणेनै - कं च) (A14)

TS 7.3.15.1

स्वाहा॑ । आ॒धि॒मि॒त्या - धि॒म् । आ॒धी॒ता॒ये॒त्या - धी॒ता॒य॒ । स्वाहा॑ । स्वाहा॑ । आ॒धी॒त॒मि॒त्या -
धी॒त॒म् । मन॑से । स्वाहा॑ । स्वाहा॑ । मनः॑ । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा - प॒त॒ये । स्वाहा॑ । का॒य॒
। स्वाहा॑ । कस्मै॑ । स्वाहा॑ । क॒त॒मस्मै॑ । स्वाहा॑ । अ॒दि॒त्यै । स्वाहा॑ । अ॒दि॒त्यै । म॒ह्यै
। स्वाहा॑ । अ॒दि॒त्यै । सु॒मृ॒डी॒का॒या इति॑ सु - मृ॒डी॒का॒यै । स्वाहा॑ । सर॑स्वत्यै । स्वाहा॑ ।
सर॑स्वत्यै । बृ॒ह॒त्यै । स्वाहा॑ । सर॑स्वत्यै । पा॒व॒का॒यै । स्वाहा॑ । पू॒ष्णे । स्वाहा॑ । पू॒ष्णे ।
प्र॒प॒थ्या॑येति॒ प्र॒प॒थ्या॑य । स्वाहा॑ । पू॒ष्णे । न॒र॒न्धि॑षाय । स्वाहा॑ । त्व॒ष्ट्रे । स्वाहा॑ । त्व॒ष्ट्रे ।
तु॒री॒पा॑य । स्वाहा॑ । त्व॒ष्ट्रे । पु॒रु॒रू॒पा॑येति॒ पुरु॑ - रू॒पा॑य । स्वाहा॑ () । वि॒ष्ण॑वे । स्वाहा॑ ।
वि॒ष्ण॑वे । नि॒खुर्य॑पायेति॒ नि॒खुर्य॑ - पा॒य॑ । स्वाहा॑ । वि॒ष्ण॑वे । नि॒भूय॑पायेति॒ नि॒भूय॑ - पा॒य॑ ।
स्वाहा॑ । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥ 36

(पुरुरूपाय स्वाहा - दशं च) (A15)

TS 7.3.16.1

दु॒द्ध्य॑ इति॒ दत् - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । ह॒नू॒भ्या॒मि॒ति॒ ह॒नु - भ्या॒म् । स्वाहा॑ । ओ॒ष्ठा॒भ्या॒म् ।
स्वाहा॑ । मु॒खा॑य । स्वाहा॑ । ना॒सि॒का॒भ्या॒म् । स्वाहा॑ । अ॒क्षी॒भ्या॒म् । स्वाहा॑ । क॒र्णा॒भ्या॒म्
। स्वाहा॑ । पा॒रे । इ॒क्ष॒वः । अ॒वा॒र्यै॒भ्यः॑ । प॒क्ष॒म॒भ्य॑ इति॒ प॒क्ष॒म - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । अ॒वा॒रे
। इ॒क्ष॒वः । पा॒र्यै॒भ्यः॑ । प॒क्ष॒म॒भ्य॑ इति॒ प॒क्ष॒म - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । शी॒र्ष्णे । स्वाहा॑ । भ्रू॒भ्या॒म्

। स्वाहा॑ । ल॒लाटा॑य । स्वाहा॑ । मू॒द्धे॑ । स्वाहा॑ । मु॒स्तिष्का॑य । स्वाहा॑ । के॒शेभ्यः॑ ।
 स्वाहा॑ । वहा॑य । स्वाहा॑ । ग्री॒वाभ्यः॑ । स्वाहा॑ । स्कु॒न्धेभ्यः॑ । स्वाहा॑ । की॒कसा॑भ्यः ।
 स्वाहा॑ । पृ॒ष्ठीभ्य॑ इति॑ पृ॒ष्टि - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । पा॒ज॒स्याय॑ । स्वाहा॑ । पा॒र्श्वाभ्या॑म् । स्वाहा॑ । 37

TS 7.3.16.2

अ॒श॒सा॑भ्याम् । स्वाहा॑ । दो॒षभ्या॑मिति॑ दो॒ष - भ्या॑म् । स्वाहा॑ । बा॒हुभ्या॑मिति॑ बा॒हु - भ्या॑म् ।
 स्वाहा॑ । जङ्घा॑भ्याम् । स्वाहा॑ । श्रो॒णीभ्या॑मिति॑ श्रा॒णि - भ्या॑म् । स्वाहा॑ । ऊ॒रुभ्या॑मित्यू॒रु -
 भ्या॑म् । स्वाहा॑ । अ॒ष्टीव॑द्भ्या॑मित्य॑ष्टीवत् - भ्या॑म् । स्वाहा॑ । जङ्घा॑भ्याम् । स्वाहा॑ । भ॒सदे॑ ।
 स्वाहा॑ । शि॒खण्डे॑भ्यः । स्वाहा॑ । वा॒ल॒धाना॑येति॑ वा॒ल - धा॑नाय । स्वाहा॑ । अ॒ण्डाभ्या॑म् ।
 स्वाहा॑ । शे॒पाय॑ । स्वाहा॑ । रे॒तसे॑ । स्वाहा॑ । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र - जा॑भ्यः । स्वाहा॑ । प्र॒जन॑नायेति॑
 प्र - जन॑नाय । स्वाहा॑ । प॒द्भ्य इति॑ पत् - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । श॒फेभ्यः॑ । स्वाहा॑ । लो॒मभ्य॑
 इति॑ लो॒म - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । त्व॒चे । स्वाहा॑ । लो॒हि॒ताय॑ । स्वाहा॑ । मा॒साय॑ । स्वाहा॑
 । स्ना॒वभ्य॑ इति॑ स्ना॒व - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । अ॒स्थभ्य॑ इत्य॒स्थ - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । म॒ज्जभ्य॑ इति॑
 म॒ज्ज - भ्यः॑ । स्वाहा॑ () । अ॒ङ्गेभ्यः॑ । स्वाहा॑ । आ॒त्मने॑ । स्वाहा॑ । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥ 38

(पा॒र्श्वाभ्या॑ः स्वाहा॑ - म॒ज्जभ्यः॑ स्वाहा॑ - षट् च) (A16)

TS 7.3.17.1

अ॒ञ्ज्ये॒तायेत्य॑ञ्जि - ए॒ताय॑ । स्वाहा॑ । अ॒ञ्जि॒स॒क्थायेत्य॑ञ्जि-स॒क्थाय॑ । स्वाहा॑ । शि॒ति॒पद॑ इति॑
 शि॒ति - पदे॑ । स्वाहा॑ । शि॒ति॒ककु॑द इति॑ शि॒ति - क॒कुदे॑ । स्वाहा॑ । शि॒ति॒रन्ध्रा॑येति॑ शि॒ति -
 रन्ध्रा॑य । स्वाहा॑ । शि॒ति॒पृष्ठा॑येति॑ शि॒ति - पृ॒ष्ठाय॑ । स्वाहा॑ । शि॒त्य॒श॒सायेति॑ शि॒ति - अ॒श॒साय॑
 । स्वाहा॑ । पु॒ष्प॒कर्णा॑येति॑ पु॒ष्प - कर्णा॑य । स्वाहा॑ । शि॒त्योष्ठा॑येति॑ शि॒ति - ओ॒ष्ठाय॑ । स्वाहा॑
 । शि॒ति॒भ्रव॑ इति॑ शि॒ति - भ्रवे॑ । स्वाहा॑ । शि॒ति॒भस॑द इति॑ शि॒ति - भ॒सदे॑ । स्वाहा॑ ।
 श्वे॒तानू॑का॒शायेति॑ श्वे॒त - अ॒नूका॑शाय॑ । स्वाहा॑ । अ॒ञ्ज्ये॑ । स्वाहा॑ । ल॒लामा॑य । स्वाहा॑ ।

असि॑तश्च॒ इत्य॑सि॒त - जू॒वे । स्वाहा॑ । कृ॒ष्णै॒तायेति॑ कृष्ण - ए॒ताय॑ । स्वाहा॑ । रोहि॒तै॒तायेति॑
 रोहि॒त - ए॒ताय॑ । स्वाहा॑ । अ॒रु॒णै॒तायेत्य॑रुण - ए॒ताय॑ । स्वाहा॑ । ई॒दृशा॑य । स्वाहा॑ ।
 की॒दृशा॑य । स्वाहा॑ । ता॒दृशा॑य । स्वाहा॑ । सु॒दृशा॑य । स्वाहा॑ । वि॒स॒दृशा॑येति॒ वि-सु॒दृशा॑य ।
 स्वाहा॑ । सु॒स॒दृशा॑येति॒ सु - सु॒दृशा॑य । स्वाहा॑ । रू॒पाय॑ । स्वाहा॑ () । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥ 39

(रूपाय स्वाहा - द्वे च) (A17)

TS 7.3.18.1

कृ॒ष्णा॒य॑ । स्वाहा॑ । श्वे॒ता॒य॑ । स्वाहा॑ । पि॒शङ्गा॑य । स्वाहा॑ । सा॒रङ्गा॑य । स्वाहा॑ । अ॒रु॒णा॒य॑
 । स्वाहा॑ । गो॒रा॒य॑ । स्वाहा॑ । बु॒ध्र॒वे॑ । स्वाहा॑ । न॒कु॒ला॒य॑ । स्वाहा॑ । रोहि॑ताय । स्वाहा॑
 । शो॒णा॒य॑ । स्वाहा॑ । श्या॒वा॒य॑ । स्वाहा॑ । श्या॒मा॒य॑ । स्वाहा॑ । पा॒क॒ला॒य॑ । स्वाहा॑ ।
 सु॒रू॒पा॒येति॑ सु - रू॒पा॒य॑ । स्वाहा॑ । अनु॑रूपायेत्यनु - रू॒पा॒य॑ । स्वाहा॑ । वि॒रू॒पा॒येति॑ वि-रू॒पा॒य॑
 । स्वाहा॑ । स॒रू॒पा॒येति॑ स-रू॒पा॒य॑ । स्वाहा॑ । प्र॒ति॒रू॒पा॒येति॑ प्र॒ति - रू॒पा॒य॑ । स्वाहा॑ । श॒ब॒ला॒य॑
 । स्वाहा॑ । क॒म॒ला॒य॑ । स्वाहा॑ । पृ॒श्न॒ये॑ । स्वाहा॑ । पृ॒श्नि॒स॒क्था॑येति॒ पृ॒श्नि - स॒क्था॒य॑ । स्वाहा॑
 । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥ 40

(कृष्णाय - षट्त्वारिंशत्) (A18)

TS 7.3.19.1

ओष॑धीभ्य॒ इत्योष॑धि-भ्यः । स्वाहा॑ । मू॒लै॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । तू॒लै॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । का॒ण्डे॒भ्यः॑
 । स्वाहा॑ । व॒ल्॒शै॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । पु॒ष्पे॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । फ॒ले॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । गृ॒ही॒ते॒भ्यः॑ ।
 स्वाहा॑ । अ॒गृ॒ही॒ते॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । अ॒व॒प॒न्ने॒भ्यः॑ इत्य॑व - प॒न्ने॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । श्या॑नेभ्यः । स्वाहा॑
 । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥ 41

(ओषधीभ्य - श्वतुर्विंशतिः) (A19)

TS 7.3.20.1

वनस्पतिभ्य इति वनस्पति - भ्यः । स्वाहा । मूलैभ्यः । स्वाहा । तूलैभ्यः । स्वाहा ।
 स्कन्धैभ्य इति स्कन्धः - भ्यः । स्वाहा । शाखैभ्यः । स्वाहा । पुर्णैभ्यः । स्वाहा । पुष्पैभ्यः
 । स्वाहा । फलैभ्यः । स्वाहा । गृहीतेभ्यः । स्वाहा । अगृहीतेभ्यः । स्वाहा । अवपन्नेभ्य
 इत्यव - पन्नेभ्यः । स्वाहा । शयानेभ्यः । स्वाहा । शिष्टाय । स्वाहा । अतिशिष्टायेत्यति -
 शिष्टाय । स्वाहा । परिशिष्टायेति परि-शिष्टाय । स्वाहा । सशिशिष्टायेति सं - शिष्टाय । स्वाहा
 । उच्छिष्टायेत्युत् - शिष्टाय । स्वाहा । रिक्ताय । स्वाहा । अरिक्ताय । स्वाहा । प्ररिक्तायेति
 प्र - रिक्ताय । स्वाहा । सश्रिक्तायेति सं - रिक्ताय । स्वाहा । उद्रिक्तायेत्युत् - रिक्ताय ।
 स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा ॥ 42

(वनस्पतिभ्यः - षट् चत्वारिंशत्) (A20)

praSna korvai with starting padams of 1 to 20 anuvAkams :-

(प्रजवं - ब्रह्मवादिनः कि - मेष वा आप्त - आदित्या उभयोः - प्रजापतिरन्वाय - निन्द्रो वै सृष्टि -
 डिन्द्रो वै शिथिलः - प्रजापतिरकामयता ऽन्नादः - सा विराड् - सावादित्यौ - ऽर्वाङ् - भूत - मा
 मे - ऽग्निना - स्वाहाऽऽधिन् - दुद्ध्यौऽ - ज्येताय - कृष्णा - यौषधीभ्यो - वनस्पतिभ्यो - विंशतिः)

korvai with starting padams of 1, 11, 21 series of pa jCAtis :-

(प्रजवं - प्रजापति - र्यदच्छन्दोमं - ते हुवे सवाऽह - यौषधीभ्यो - द्विचत्वारिंशत्)

first and last padam of third praSnam of 7th kANDam

(प्रजवः - सर्वस्मै स्वाहा)

॥ हरिः ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

=====